

Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого

Військово-юридичний інститут

Кафедра кримінології та кримінально-виконавчого права

**РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«Кримінологія»**

Рівень вищої освіти – перший (бакалаврський) рівень

Ступінь вищої освіти – бакалавр

Галузь знань – 26 «Цивільна безпека»

Спеціальність – 262 «Правоохоронна діяльність»

Спеціалізація – «Правоохоронна діяльність»

Статус навчальної дисципліни – обов'язкова

Рік набору – 2022

Харків 2022

Робоча програма навчальної дисципліни «Кримінологія» для здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня вищої освіти галузі знань 26 «Цивільна безпека» спеціальності 262 «Правоохоронна діяльність» спеціалізації «Правоохоронна діяльність». Харків: Нац. юрид. ун-т імені Ярослава Мудрого, 2022. 26 с.

Розробники:

Сметаніна Наталія Володимирівна,
кандидатка юридичних наук, доцентка, асистентка кафедри кримінології
та кримінально-виконавчого права;
Гальцова Олена Володимирівна,
кандидатка юридичних наук, викладачка кафедри права Національної безпеки
та правової роботи Військово-юридичного інституту

Затверджено на засіданні кафедри кримінології
та кримінально-виконавчого права
(протокол № 14 від 10 червня 2022 р.)

Завідувач кафедри – Головкін Богдан Миколайович, доктор юридичних наук,
професор

Оновлену редакцію (зі змінами та доповненнями)
затверджено на засіданні кафедри кримінально-правової політики
(протокол № 10 від 30 травня 2023 р.)

Оновлену редакцію (зі змінами та доповненнями)
затверджено на засіданні кафедри кримінально-правової політики
(протокол № 10 від 11 червня 2024 р.)

Завідувач кафедри – Харитонов Сергій Олександрович, доктор юридичних
наук, професор

Зміст

1. Опис навчальної дисципліни	4
2. Очікувані результати навчання	6
3. Зміст програми навчальної дисципліни	10
4. Обсяг і структура навчальної дисципліни	14
5. Самостійна робота здобувачів вищої освіти	16
6. Форми педагогічного контролю та засоби оцінювання результатів навчання	17
7. Критерії оцінювання результатів навчання	18
8. Педагогічний контроль для здобувачів вищої освіти	21
9. Навчально-методичне та інформаційне забезпечення навчальної дисципліни	21

1. Опис навчальної дисципліни

Робоча програма навчальної дисципліни «Кримінологія» розроблена відповідно до освітньо-професійної програми «Правоохоронна діяльність» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти галузі знань 26 «Цивільна безпека» спеціальності 262 «Правоохоронна діяльність» спеціалізації «Правоохоронна діяльність».

Найменування показників	Рівень освіти, галузь знань, спеціальність, спеціалізація	Дидактична структура навчальної дисципліни
		Денна форма навчання
Кількість кредитів ЄКТС – 4,0	Рівень освіти – перший (бакалаврський)	Обов'язкова
Кількість модулів – 2	Галузь знань – 26 «Цивільна безпека»	Період підготовки: 2022-2025
Загальна кількість годин – 120		Семестр
Тижневих годин: аудиторних – 2-4, самостійної роботи здобувача вищої освіти – 2-8	Спеціальність – 262 «Правоохоронна діяльність»	5
		Лекції
		30 год.
		Практичні заняття
		34 год.
	Спеціалізація «Правоохоронна діяльність»	Самостійна робота
		56 год.
		Види контролю: поточний контроль; підсумковий контроль знань (іспит)

Мета навчальної дисципліни – формування системи знань про злочинність та її характеристики, особу злочинця, причини та умови вчинення кримінальних правопорушень, організаційні та правові засади функціонування системи запобігання злочинності, міжнародні стандарти боротьби зі злочинністю; набуття здатності розв'язувати під час навчання складні задачі і проблеми, пов'язані із застосуванням законодавства щодо запобігання і протидії злочинності; активізація аналітичної та науково-дослідної роботи здобувачів вищої освіти, а також формування практичних навичок у сфері правоохоронної діяльності. Отримані у процесі вивчення курсу знання і вміння нададуть можливість майбутньому практичному працівнику як суб'єкту

боротьби зі злочинністю, різнобічно, кваліфіковано, оптимально і на сучасній науковій основі виконувати свої функції щодо активної протидії злочинним проявам, укріплення законності та правопорядку у суспільстві і державі.

Завдання:

– формування знань про злочинність як системне явище, її форми і прояви, зв'язки і залежності із подібними явищами, негативний вплив злочинності на безпеку та сталий розвиток;

– ознайомлення з результатами сучасних кримінологічних досліджень традиційних і новітніх видів злочинності, даних про структуру і тенденції її поширення, регіональні особливості, розміри латентності та використання цієї інформації в діяльності правоохоронця;

– осмислення змісту актуальних проблем дослідження особи злочинця, формування криміногенної спрямованості особистості та мотивації кримінальної поведінки, типології і класифікації злочинців;

– аналіз і дослідження детермінант злочинності, причин та умов кримінальних правопорушень та механізму кримінальної поведінки;

– формування практичних навичок організовувати та проводити кримінологічні дослідження і узагальнювати отримані результати у межах практичної необхідності;

– формування знань про міжнародні стандарти у сфері боротьби зі злочинністю, зарубіжний досвід протидії злочинності, а також положення державної політики запобігання та протидії злочинності і приписи законодавства у цій сфері.

Пререквізити: «Теорія права», «Конституційне право України», «Адміністративне право», «Кримінальне право», «Міжнародне право».

Кореквізити: «Кримінально-виконавче право».

Постреквізити: «Право національної безпеки України», «Криміналістика», «Інформаційно-аналітичне забезпечення правоохоронної діяльності», «Міжнародне співробітництво під час кримінального провадження», «Право міжнародної безпеки».

2. Очікувані результати навчання

У результаті засвоєння навчальної дисципліни здобувач вищої освіти повинен демонструвати такі результати навчання:

РН НД-1	Демонструвати знання та розуміння предмету кримінології, визначити її місце в системі правових наук.
РН НД-2	Знати та охарактеризувати методологію і методи кримінологічних досліджень у праксеологічному вимірі.
РН НД-3	Розкрити поняття злочинності, проаналізувати її онтологію, визначити гносеологічні засади пізнання.
РН НД-4	Демонструвати вміння формулювати нові гіпотези щодо пояснення феномену злочинності, закономірностей її функціонування і розвитку.
РН НД-5	Проаналізувати феноменологію злочинності на підставі статистичної звітності.
РН НД-6	Пояснити різницю між концепціями причин злочинної поведінки.
РН НД-7	Розкрити природу кримінологічної детермінації злочинності; продемонструвати зв'язки і залежності з суспільними явищами і процесами.
РН НД-8	Класифікувати і характеризувати детермінанти злочинності.
РН НД-9	Знати та розуміти правову герменевтику причин та умов злочинної поведінки.
РН НД-10	Відтворити термінологію кримінологічної віктимології, розкрити зміст віктимності і віктимної поведінки, продемонструвати вміння орієнтуватися у заходах віктимологічного запобігання кримінальним правопорушенням.
РН НД-11	Розкрити основні положення вчення про особистість злочинця та охарактеризувати гносеологічні засади її пізнання.
РН НД-12	Проаналізувати системні зв'язки соціального і біологічного в особистості злочинця.

Викладання навчальної дисципліни забезпечує формування у здобувача вищої освіти загальних і спеціальних компетентностей та досягнення результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти відповідної спеціальності та освітньо-професійною програмою «Правоохоронна діяльність», а саме:

Загальних компетентностей:

ЗК 1. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК 2. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК 4. Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології.

ЗК 5. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК 7. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.

ЗК 8. Здатність приймати обґрунтовані рішення.

ЗК 9. Здатність працювати в команді.

ЗК 10. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК 12. Здатність ухвалювати рішення та діяти, дотримуючись принципу неприпустимості корупції та будь-яких інших проявів недоброчесності.

ЗК 1.1. Здатність удосконалювати свій професійний рівень та набувати нові знання.

ЗК 1.5. Здатність до креативності у предметно-практичній діяльності.

Спеціальних компетентностей:

СК1. Усвідомлення функцій держави у сфері правоохоронної діяльності, способів та механізмів реалізації цих функцій.

СК3. Здатність до критичного мислення та системного аналізу правових явищ.

СК4. Здатність самостійно збирати та критично опрацьовувати, аналізувати та узагальнювати правову інформацію з різних джерел.

СК5. Здатність визначати придатні для юридичного аналізу факти, систематизувати одержані результати, встановлювати причинно-наслідкові зв'язки, формулювати аргументовані висновки та рекомендації.

СК6. Здатність у межах своєї компетенції забезпечувати законність та правопорядок, безпеку особи та суспільства, протидіяти нелегальній (незаконній) міграції, тероризму та торгівлі людьми, незаконному обігу наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів чи прекурсорів.

СК7. Здатність у межах своєї компетенції ефективно забезпечувати публічну (громадську) безпеку та порядок, у тому числі під час масових правопорушень, запобігати та протидіяти домашньому насильству.

СК8. Здатність ефективно застосовувати сучасну техніку та інформаційні технології, використовувати технічні засоби, спеціалізовані інформаційно-пошукові системи, бази та банки даних, а також відповідне програмне забезпечення для захисту прав і свобод людини, власності, суспільних відносин від протиправних посягань.

СК9. Здатність надавати правоохоронні послуги.

СК10. Здатність до аналізу та оцінки причин, умов та факторів, що впливають на вчинення кримінальних та адміністративних правопорушень.

СК11. Здатність визначати особу правопорушника, аналізувати кількісні та якісні показники злочинності.

СК16. Здатність забезпечувати кібербезпеку, економічну та інформаційну безпеку держави, об'єктів критичної інфраструктури.

СК18. Здатність вживати заходів з метою запобігання, виявлення та припинення кримінальних та адміністративних правопорушень, усунення загроз життю та здоров'ю фізичних осіб і публічній безпеці, що виникли внаслідок учинення правопорушення.

СК 1.1. Здатність до реалізації міжнародних стандартів прав і свобод людини у правоохоронній діяльності.

СК 1.4. Здатність використовувати спеціальні знання в різних сферах правоохоронної діяльності.

СК 1.5. Вміння визначати напрями і способи виявлення та протидії організованій та транснаціональній злочинності.

Програмних результатів навчання:

РН3. Розуміти та професійно застосовувати понятійний апарат права та правоохоронної діяльності.

РН4. Формулювати і перевіряти гіпотези, виокремлювати юридично значущі факти, виявляти причинно-наслідкові зв'язки в діях і явищах для прийняття оптимального рішення в конкретних ситуаціях.

РН6. Знати і розуміти принципи доброчесності та норми етичної поведінки, дотримуватися їх у професійній діяльності.

РН7. Взаємодіяти із суб'єктами забезпечення публічної (громадської) безпеки і порядку, а також здійснювати комунікацію з фізичними та юридичними особами з метою виконання завдань у сфері правоохоронної діяльності.

РН8. Здійснювати пошук інформації у доступних джерелах, аналізувати і оцінювати її для повного та всебічного встановлення обставин, необхідних для виконання професійних завдань.

РН10. Виокремлювати юридично значущі факти і формувати обґрунтовані правові висновки.

РН11. Знати і розуміти сучасні правові доктрини, цінності та принципи функціонування національної правової системи.

РН12. Адаптуватися і ефективно діяти у стандартних професійних ситуаціях, а також у разі ускладнення оперативної обстановки, підвищення фізичного та психологічного навантаження.

РН14. Здійснювати пошук та аналіз новітньої інформації у сфері правоохоронної діяльності, мати навички саморозвитку та самоосвіти протягом життя, підвищення професійної майстерності, вивчення та використання передового досвіду у сфері правоохоронної діяльності.

РН15. Працювати самостійно та в команді при виконанні службових (посадових) обов'язків та під час розв'язання складних спеціалізованих задач у сфері правоохоронної діяльності.

РН17. Використовувати методи та засоби забезпечення публічної

(громадської) безпеки та порядку, протидії злочинності, дотримуватися прав і свобод людини і громадянина, здійснювати заходи щодо попередження та припинення нелегальної (незаконної) міграції та інших загроз національній безпеці держави.

PH18. Застосовувати вогнепальну зброю та спеціальні засоби (штатне та бойове озброєння), фізичну силу; інформаційні системи та технології, технології захисту даних, методи обробки, накопичення та аналізу інформації, інформаційно-аналітичні системи, бази даних (в тому числі міжвідомчі та міжнародні), криміналістичні та оперативно-технічні засоби, безпілотну авіацію, іншу спеціальну та військову техніку і спорядження.

PH22. Оцінювати оперативну (бойову) обстановку, рівень потенційних загроз та викликів, прогнозувати їх розвиток, застосовувати тактичні методи превентивного та силового втручання для запобігання та припинення правопорушень, усунення загроз внутрішньому безпековому середовищу, державному суверенітету та територіальній цілісності держави, у тому числі у взаємодії з іншими уповноваженими на це органами та громадою.

PH 1.1. Виконувати оперативні завдання правоохоронної діяльності із залученням фахівців з інших галузей знань.

PH 1.2. Демонструвати навички верифікації отриманої під час здійснення правоохоронної діяльності інформації.

PH 1.4. Визначати професійні завдання і організувати підлеглих для їх виконання, брати на себе відповідальність за отримані результати та здійснювати службові обов'язки у нестандартних ситуаціях за наявності неповної або обмеженої інформації.

3. Зміст програми навчальної дисципліни

Модуль 1. Загальна частина. Базові засади кримінології

Поняття і визначення кримінології як науки. Предмет кримінології: злочинність як соціально-правове явище, особа злочинця, детермінація злочинності, запобігання злочинності. Місце кримінології в системі наукових

знань. Кримінологія як міждисциплінарна наука. Кримінологія як загальнотеоретична наука для наук кримінально-правового циклу. Структура кримінології. Загальна та Особлива частина кримінології. Кримінологічна класифікація кримінальних правопорушень. Завдання кримінології на сучасному етапі розвитку України і в перспективі. Методи і методика кримінологічних досліджень. Методи кримінологічних досліджень. Теоретичні методи кримінологічних досліджень. Емпіричні методи кримінологічних досліджень. Статистичні, соціологічні, психологічні, економічні методи кримінологічних досліджень. Суцільні та не суцільні методи кримінологічних досліджень. Узагальнення і аналіз кримінологічної інформації. Періодизація історії кримінології та характеристика її основних напрямів. Класичний, позитивістський та плюралістичний етап розвитку кримінології. Значення праць Ч. Беккарія, І. Бентама, Дж. Говарда для розвитку кримінологічних ідей. Особливості антропологічної школи та основні положення праць Ч. Ломброзо. Вклад у розвиток кримінології Е. Феррі, Р. Гарофало, Г. Тайда, Е. Дюркгейма, Франца ф. Ліста. Етапи формування кримінології за радянських часів. Відродження кримінології в Україні на початку 60-х рр. ХХ століття. Стан сучасної кримінології в Україні та зарубіжних країнах. Концепція розвитку кримінологічної науки в Україні на початку ХХІ століття. Міжнародні кримінологічні науково-дослідні установи. Конгреси ООН із запобігання злочинності та кримінальної юстиції.

Поняття злочинності та основні наукові підходи щодо її розуміння і визначення. Кількісно-якісне вимірювання злочинності. Рівень злочинності. Коефіцієнти злочинності. Коефіцієнт злочинної інтенсивності. Коефіцієнт злочинної активності. Структура злочинності. Кримінально-правові ознаки структури злочинності. Кримінологічні ознаки структури злочинності. Динаміка злочинності. Соціальні фактори, які впливають на динаміку злочинності. Правові фактори, які впливають на динаміку злочинності. Географія злочинності. Топографія злочинності. Ціна злочинності. Латентність

злочинності. Структура латентної злочинності. Загальна характеристика сучасної злочинності в Україні, тенденції її розвитку.

Поняття кримінологічної детермінації. Класифікація детермінантів злочинності та їх загальна характеристика в Україні. Роль фонових явищ у детермінації злочинності.

Причини та умови одиначного кримінального правопорушення. Кримінальна мотивація. Умови, що сприяють вчиненню злочину. Умови формування кримінальної мотивації та мотивів. Умови реалізації мотивів і рішення про вчинення злочину. Антисуспільна спрямованість особистості. Конкретна життєва ситуація і її значення у вчиненні злочину. Класифікація конкретних життєвих ситуацій за джерелом їх виникнення, змістом та характером впливу на діючого суб'єкта. Механізм злочинної поведінки.

Зміст поняття особа злочинця й основні підходи до його визначення. Структура особистості злочинця. Соціально-демографічні ознаки особистості злочинця. Морально-психологічні якості і особистісно-рольові властивості особистості злочинця. Соціальне і біологічне в особистості злочинця, їх співвідношення. Типологія злочинців. Наукове і практичне значення вивчення особистості злочинця та її типології.

Поняття і предмет кримінологічної віктимології. Історія розвитку віктимології. Концептуальні положення кримінологічної віктимології. Зв'язок віктимології з природними, суспільними і правовими науками. Поняття жертви злочину та класифікація жертв. Віктимність і віктимна поведінка та їх роль у механізмі вчинення злочину. Індивідуальна та групова віктимність. Провокуюча, легковажна, неправомірною та суспільно корисною віктимною поведінкою. Віктимізація в Україні: стан, детермінанти, запобігання. Детермінанти групової (масової) і індивідуальної віктимізації. Віктимологічне запобігання кримінальних правопорушень.

Кримінологічна політика: поняття, зміст, значення. Поняття і система запобігання злочинності, класифікація запобіжних заходів. Загально-соціальне, спеціально-кримінологічне та індивідуальне запобігання злочинності і окремих

кримінальних правопорушень. Об'єкти запобігання злочинності. Суб'єкти запобігання злочинності та основні напрями їх діяльності. Організація і управління процесом запобігання злочинності, методи запобіжного впливу. Поточне прогнозування. Короткострокове прогнозування. Середньострокове прогнозування. Перспективне прогнозування. Поняття і завдання кримінологічного планування. Загальнодержавне планування. Регіональне планування. Відомче та галузеве планування. Головні етапи планування.

Модуль 2. Особлива частина. Теорія окремих видів кримінальних правопорушень та їх запобігання

Кримінологічна характеристика насильницьких кримінальних правопорушень проти життя та здоров'я особи. Основні кримінологічні риси особистості злочинців, які вчиняють насильницькі кримінальні правопорушення. Причини та умови насильницьких кримінальних правопорушень проти життя та здоров'я особи. Запобігання насильницьким кримінальним правопорушенням проти життя та здоров'я особи. Злочинність неповнолітніх, її детермінанти та комплекс заходів запобігання.

Заходи запобігання домашньому насильству. Поняття та форми домашнього насильства. Основні заходи запобігання домашньому насильству. Суб'єкти, які здійснюють заходи у сфері запобігання та протидії домашньому насильству. Національна система запобігання домашньому насильству. Загально-соціальне запобігання домашньому насильству. Спеціально-кримінологічне запобігання домашньому насильству. Єдиний державний реєстр випадків домашнього насильства та насильства за ознакою статі. Віктимологічне запобігання домашньому насильству.

Кримінологічна характеристика організованої злочинності. Особистість злочинця, основні риси. Причини та умови організованої злочинності. Запобігання організованій злочинності. Міжнародне співробітництво у сфері запобігання та протидії організованій злочинності (нелегальній міграції, тероризму, торгівлі людьми тощо).

Поняття та кримінологічна характеристика кіберзлочинності. Особистість кіберзлочинця. Причини та умови вчинення кіберзлочинів. Запобігання кіберзлочинності.

Кримінологічна характеристика кримінальних правопорушень у сфері службової діяльності. Особливості оцінки їх рівня з урахуванням латентності. Особистість злочинця, основні риси. Причини та умови кримінальних правопорушень у сфері службової діяльності. Запобігання кримінальним правопорушенням у сфері службової діяльності.

Кримінологічна характеристика кримінальних правопорушень проти власності. Корисливі ненасильницькі та корисливі насильницькі кримінальні правопорушення проти власності. Кримінологічний портрет осіб, які вчиняють кримінальні правопорушення проти власності. Причини та умови кримінальних правопорушень проти власності. Запобігання кримінальним правопорушенням проти власності.

Поняття військових кримінальних правопорушень та їх кримінологічна характеристика. Особистість злочинця, який вчинив військове кримінальне правопорушення. Причини та умови військових кримінальних правопорушень. Запобігання військовим кримінальним правопорушенням. Міжнародний досвід запобігання військовим кримінальним правопорушенням.

4. Обсяг і структура навчальної дисципліни

№ п/п	Дата проведення (згідно розкладу)	Тематика навчального курсу	Обсяг у годинах			
			Усього	У тому числі		
				Лекції	Практичні заняття тощо	Самостій на робота
		Модуль 1. Загальна частина. Базові засади кримінології.				
1.		Тема 1. Поняття і визначення кримінології як науки. Поняття злочинності та основні наукові підходи щодо її розуміння і	12	4	4	4

		визначення.				
2.		Тема 2. Поняття кримінологічної детермінації. Причини та умови одиничного кримінального правопорушення.	10	2	4	4
3.		Тема 3. Зміст поняття особа злочинця й основні підходи до його визначення. Поняття і предмет кримінологічної віктимології.	12	2	2	8
4.		Тема 4. Кримінологічна політика: поняття, зміст, значення.	16	2	4	10
		<i>Разом</i>	<i>50</i>	<i>10</i>	<i>14</i>	<i>26</i>
		Модуль 2. Особлива частина. Теорія окремих видів кримінальних правопорушень та їх запобігання.				
5.		Тема 1. Кримінологічна характеристика насильницьких кримінальних правопорушень проти життя та здоров'я особи.	10	2	2	6
6.		Тема 2. Заходи запобігання домашньому насильству.	6	2	2	2
7.		Тема 3. Кримінологічна характеристика організованої злочинності.	12	2	4	6
8.		Тема 4. Поняття та кримінологічна характеристика кіберзлочинності.	6	2	2	2
9.		Тема 5. Кримінологічна характеристика кримінальних правопорушень у	12	2	4	6

		сфері службової діяльності.				
10.		Тема 6. Кримінологічна характеристика кримінальних правопорушень проти власності.	10	4	2	4
11.		Тема 7. Поняття військових кримінальних правопорушень та їх кримінологічна характеристика.	14	6	4	4
		<i>Разом</i>	<i>70</i>	<i>20</i>	<i>20</i>	<i>30</i>
		Усього годин / кредитів ECTS	120/4,0	30	34	56

5. Самостійна робота здобувачів вищої освіти

Самостійна робота здобувачів вищої освіти здійснюється у таких формах:

- дослідження рекомендованої та додаткової навчальної, наукової літератури;
- доопрацювання матеріалів лекцій;
- робота в інформаційних мережах;
- здійснення аналізу тематичних законопроектів та відповідних змін законодавства;
- підготовка до практичних занять;
- розробка кейсів;
- підготовка індивідуальних робіт (реферат, стаття, тези тощо);
- виконання практичних завдань;
- підготовка до тестових завдань;
- самотестування;
- підготовка до іспиту згідно з переліком питань, що розроблені кафедрою, та інші.

Види індивідуальних робіт, вимоги до виконання та критерії їх оцінювання закріплені у Положенні про види та критерії оцінювання індивідуальних робіт здобувачів вищої освіти кафедри кримінально-правової

політики.

6. Форми педагогічного контролю та засоби оцінювання результатів навчання

Оцінювання результатів засвоєння навчальної дисципліни «Кримінологія» передбачає проведення поточного та підсумкового контролю і здійснюється на основі накопичувальної бально-рейтингової системи.

Поточний контроль знань включає:

- контроль якості засвоєння здобувачами вищої освіти програмного матеріалу навчальної дисципліни *на практичних заняттях* із застосуванням таких засобів: усне/письмове опитування, експрес-опитування, вирішення практичних завдань, участь у розробці кейсу, демонстрація презентації, захист есе, реферату та ін. У ході практичного заняття здобувач може отримати оцінку за чотирибальною шкалою (0; 0,3; 0,7; 1);

- контроль якості засвоєння здобувачами вищої освіти програмного матеріалу навчальної дисципліни, що проводиться наприкінці модулів у формі виконання тестових завдань тощо. Поточний контроль має на меті перевірку рівня підготовки здобувача у вивченні поточного матеріалу.

Впродовж семестру здобувачі вищої освіти виконують самостійну роботу, в тому числі, у формі підготовки *індивідуальної роботи*. Максимальна кількість балів за індивідуальну роботу – 10 балів.

Формою *підсумкового контролю* знань здобувачів вищої освіти з навчальної дисципліни є *іспит*.

Мінімальна оцінка результатів поточного контролю й індивідуальної роботи, за якої здобувач допускається до складання іспиту, становить 25 балів.

Максимальна кількість балів, яку здобувач вищої освіти може отримати за результатами підсумкового контролю, становить 60 балів.

7. Критерії оцінювання результатів навчання

Розподіл балів між формами організації освітнього процесу і видами контрольних заходів навчальної дисципліни «Кримінологія» при підсумковому контролі у формі іспиту:

Поточний контроль				Індивідуальна робота здобувачів	Підсумковий контроль (іспит)	Підсумкова оцінка знань
Модуль № 1		Модуль № 2				
п/з	Тестове завдання	п/з	Тестове завдання			
max 7	max 6	max 10	max 7	max 10	max 60	max 100

Критерії оцінювання (іспит):

Вид контролю	Кількість балів	Критерії (за кожною з оцінок)
Поточний контроль на практичному занятті	Max 1	Відмінне засвоєння навчального матеріалу з теми, можливі окремі несуттєві недоліки.
	0,7	Добре засвоєння матеріалу з теми, але є окремі помилки.
	0,3	Задовільний рівень засвоєння матеріалу, значна кількість помилок.
	Min 0	Незадовільний рівень засвоєння матеріалу.
Тестове завдання для Модуля № 1	Max 6	Відмінне засвоєння навчального матеріалу з тем, можливі окремі несуттєві недоліки.
	5	Результати опрацювання матеріалу високі, але є незначна кількість несуттєвих помилок.
	4	Результати опрацювання матеріалу на рівні вище середнього, але є значна кількість несуттєвих помилок.
	3	Добре засвоєння матеріалу з тем, але є окремі помилки.
	2	Задовільний рівень засвоєння матеріалу, значна кількість помилок.
	1	Мінімальні результати, достатні для отримання позитивної оцінки.
Тестове завдання для Модуля № 2	Max 7	Відмінне засвоєння навчального матеріалу з тем, можливі окремі несуттєві недоліки.
	6	Результати опрацювання матеріалу високі, але є незначна кількість несуттєвих помилок.
	5	Результати опрацювання матеріалу високі, але є значна кількість несуттєвих помилок.
	4	Результати опрацювання матеріалу на рівні вище середнього, але є значна кількість несуттєвих помилок.
	3	Добре засвоєння матеріалу з тем, але є окремі помилки.
	2	Задовільний рівень засвоєння матеріалу, значна кількість помилок.

	1	Мінімальні результати, достатні для отримання позитивної оцінки.
	Min 0	Незадовільний рівень засвоєння матеріалу.
Оцінка індивідуальної роботи здобувачів вищої освіти: Реферат	Max 10	Питання плану реферату висвітлені повно. Проаналізовані представлені в навчальній та науковій літературі погляди щодо предмета дослідження; на основі їх порівняльної оцінки висловлене особисте ставлення автора до кожного з них, а також дана особиста оцінка запропонованим у літературі пропозиціям стосовно шляхів вирішення таких проблемних питань, які стосуються теми, та (або) висловлені власні пропозиції.
	7	Переважна більшість питань плану реферату висвітлена повно та точно. Одне з питань розкрито недостатньо повно або при його висвітленні допущена суттєва помилка. Проаналізовані основні літературні джерела, рекомендовані кафедрою при написанні роботи на відповідну тему.
	3	Питання плану теми висвітлені поверхнево. При написанні реферату використана незначна кількість монографічних та нормативних джерел із числа рекомендованих кафедрою. При розкритті питань плану допущені грубі помилки.
	2	Робота оформлена з помилками та порушеннями кафедральних вимог щодо форми роботи. Робота містить методологічні та змістовні помилки, використано недостатню кількість джерел для обґрунтування дослідження та висновків. При захисті виникли труднощі щодо розкриття змісту теми, наведення аргументів стосовно окремих положень роботи та обґрунтованості і доведеності висновків.
	Min 0	Тема реферату не розкрита або в ній виявлено плагіат.
Стаття	10	Наукова стаття рецензується науковим керівником і зараховується публікація статті у фаховому науковому виданні.
Тези	5	Тези рецензуються науковим керівником і зараховується публікація тез доповіді на студентській науково-практичній конференції.
Есе	Max 5	Есе містить ключову ідею, що розкривається у змісті роботи на конкретних прикладах із судової практики, цитатах науковців з висловленням свого власного ставлення до досліджуваного питання.
	3	Есе фрагментарно розкриває ключову ідею, містить методологічні помилки, недостатнє обґрунтування досліджуваного питання.
	Min 0	Тема есе не розкрита або в ній виявлено плагіат.
Презентація	5	За допомогою програми Microsoft PowerPoint або за вибором здобувача вищої освіти іншого зручного програмного забезпечення підготовлено презентацію однієї з тем навчальної дисципліни, що вивчається. Подача матеріалу повинна бути динамічною, цікавою, ілюстративною, з використанням різних видів

		зображень. Презентація має містити не менше 10 слайдів та повністю розкривати питання.
Іспит	Мах 60	1. Всебічне, систематичне і глибоке знання матеріалу, передбаченого програмою навчальної дисципліни, у тому числі орієнтація в основних наукових доктринах і концепціях навчальної дисципліни. 2. Засвоєння основної та додаткової літератури, рекомендованої кафедрою. 3. Здатність до самостійного поповнення знань з навчальної дисципліни й використання отриманих знань у практичній роботі.
	55	1. Повне знання матеріалу, передбаченого програмою навчальної дисципліни. 2. Засвоєння основної літератури та знайомство з додатковою літературою, рекомендованою кафедрою. 3. Здатність до самостійного поповнення знань з дисципліни, розуміння їх значення для практичної роботи.
	50	1. Достатньо повне знання матеріалу, передбаченого програмою навчальної дисципліни, за відсутності у відповідях суттєвих помилок. 2. Засвоєння основної літератури, рекомендованої кафедрою. 3. Здатність до самостійного поповнення знань з дисципліни, розуміння їх значення для практичної роботи.
	45	1. Знання основного матеріалу, передбаченого програмою навчальної дисципліни, в обсязі, достатньому для подальшого навчання і майбутньої роботи за професією. 2. Засвоєння основної літератури, рекомендованої кафедрою. 3. Помилки й суттєві неузгодженості у відповідях за наявності знань для їх самостійного усунення або за допомогою викладача.
	40	1. Знання основного матеріалу, передбаченого програмою навчальної дисципліни, в обсязі, достатньому для подальшого навчання і майбутньої роботи за професією. 2. Ознайомлення з основною літературою, рекомендованою кафедрою. 3. Помилки у відповідях за наявності знань для усунення найсуттєвіших помилок за допомогою викладача.
	35	1. Прогалини в знаннях з певних частин основного матеріалу, передбаченого програмою навчальної дисципліни. 2. Наявність помилок у відповідях на питання.

	Min 0	1. Відсутність знань значної частини основного матеріалу, передбаченого програмою навчальної дисципліни. 2. Неможливість продовжити навчання або здійснювати професійну діяльність без проходження повторного курсу з цієї дисципліни.
--	-------	---

8. Педагогічний контроль для здобувачів вищої освіти

Шкала підсумкового педагогічного контролю (іспит)

Оцінка за шкалою ECTS	Визначення	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за 100-бальною шкалою, що використовується в НЮУ
A	Відмінно – відмінне виконання, лише з незначною кількістю помилок	5	90 – 100
B	Дуже добре – вище середнього рівня з кількома помилками	4	80 – 89
C	Добре – у цілому правильна робота з певною кількістю незначних помилок		75 – 79
D	Задовільно – непогано, але зі значною кількістю недоліків	3	70 – 74
E	Достатньо – виконання задовольняє мінімальні критерії		60 – 69
FX	Незадовільно – потрібно попрацювати перед тим, як перескладати	2	35 – 59
F	Незадовільно – необхідна серйозна подальша робота, обов’язковий повторний курс		0 – 34

9. Навчально-методичне та інформаційне забезпечення навчальної дисципліни

Нормативно-правові акти

1. Конвенція Організації Об’єднаних Націй проти транснаціональної організованої злочинності та протоколи, що її доповнюють : прийнято резолюцією 55/25 Генеральної Асамблеї від 15.11.2000 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_789#Text.

2. Конвенція Ради Європи про заходи щодо протидії торгівлі людьми від 16.05.2005 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_858#Text.

3. Про боротьбу з тероризмом : Закон України від 20.03.2003 р. № 638-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/638-15#Text>.

4. Про запобігання корупції : Закон України від 14.10.2014 р. № 1700-VII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1700-18#Text>.
5. Про запобігання та протидію домашньому насильству : Закон України від 07.12.2017 р. № 2229-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2229-19#Text>.
6. Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення : Закон України від 06.12.2019 р. № 361-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/361-20#Text>.
7. Про заходи протидії незаконному обігу наркотичних засобів, психотропних речовин і прекурсорів та зловживанню ними : Закон України від 15.02.1995 р. № 62/95-ВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/62/95-вр#Text>.
8. Про національну безпеку України : Закон України від 21.06.2018 р. № 2469-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2469-19#Text>.
9. Про організаційно-правові основи боротьби з організованою злочинністю : Закон України від 30.06.1993 р. № 3341-XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3341-12#Text>.
10. Про основні засади забезпечення кібербезпеки України : Закон України від 05.10.2017 р. № 2163-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2163-19#Text>.
11. Про протидію торгівлі людьми : Закон України від 20.09.2011 р. № 3739-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3739-17#Text>.
12. Про участь громадян в охороні громадського порядку і державного кордону : Закон України від 22.06.2000 р. № 1835-III. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1835-14#Text>.
13. Стратегія боротьби з організованою злочинністю : схв. розпорядженням Кабінету Міністрів України від 16.09.2020 р. № 1126-р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1126-2020-р#Text>.

14. Стратегія кібербезпеки України «Безпечний кіберпростір – запорука успішного розвитку України» : затв. Указом Президента України від 26.08.2021 р. № 447/2021. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/447/2021#Text>.

Література

Основна література

1. Haltsova O. V., Kutierov M. Yu., Mokliak V. V., Smetanina N. V., Stepaniuk A. F. Assessment of Risk of Committing New Offences as Determinant of Prisoner Classification. *Pakistan Journal of Criminology*. 2023. Vol. 15. No. 2. P. 1–16.
2. Nizovtsev, Y. Y., Parfylo, O. A., Varabash, O. O., Kyrenko, S. G. and Smetanina, N. V. Mechanisms of money laundering obtained from cybercrime: the legal aspect. *Journal of Money Laundering Control*. 2022. Vol. 25. No. 2. PP. 297–305. URL: <https://doi.org/10.1108/JMLC-02-2021-0015>.
3. Велика українська юридична енциклопедія : у 20 т. Т. 18 : Кримінологія. Кримінально-виконавче право / редкол.: В. І. Шахун, В. І. Тимошенко. Харків : Право, 2019. 544 с.
4. Головкін Б. М. Про детермінацію злочинності. *Часопис Київського університету права*. 2020. № 1. С. 274–280.
5. Головкін Б. М. Теперішнє і майбутнє кримінології. *Проблеми законності*. 2020. № 149. С. 168–184.
6. Діброва Т. А., Пісенко Д. О., Сметаніна Н. В. Кіберзлочинність та кібершахрайство в умовах воєнного стану. *Юридичний науковий електронний журнал*. 2022. № 11. С. 546–549.
7. Кримінологія : підручник / за заг. ред. Б. М. Головкіна. Харків : Право, 2020. 384 с.
8. Кримінологія : підручник / за заг. ред. В. В. Чернея, О. М. Джужі. Київ : ФОРМ-Маслаков, 2020. 612 с.
9. Оболенцев В. Ф. Системний аналіз та моделювання системи запобігання злочинності в Україні : монографія. Харків : Юрайт, 2021. 192 с.

10. Сметаніна Н. В. Запобігання домашньому насильству в умовах воєнного стану в Україні. *Юридичний науковий електронний журнал*. 2024. № 7. С. 367–369.

11. Сметаніна Н. В., Мельник Д. С. Політика протидії корупції – шляхи вдосконалення та сучасний стан. *Аналітично-порівняльне правознавство*. 2023. № 3. С. 347–351.

12. Сметаніна Н. В., Нестеренко А. О., Кара М. О. Особа неповнолітнього злочинця. *Юридичний науковий електронний журнал*. 2022. № 11. С. 595–597.

13. Тимошенко В. І., Шакур В. І. Теоретичні основи кримінології : монографія. Київ : Юрінком Інтер, 2021. 240 с.

Додаткова література

1. Holovkin V. M., Semenyshyn M., Tavalzhanskyi O. V., Lysodyed O. V., Smetanina N. V. Fight Against Corruption-Related Crimes in Wartime in Ukraine. *International Annals of Criminology*. 2023. Vol. 61. Iss. 3-4. P. 384–409.

2. Василевич В. В. Кримінологічна політика України : монографія. Київ : Нац. акад. внутр. справ, 2020. 435 с.

3. Гудмен М. Злочини майбутнього / пер. з англ. І. Мазарчук, Я. Машико. Харків : Фабула, 2019. 592 с.

4. Макаренко Н. К. Професійна злочинність в Україні: кримінологічний аналіз і запобігання : монографія. Київ : Нац. акад. внутр. справ, 2020. 467 с.

5. Мокляк В. В. Протидія терористичній діяльності в Україні : монографія / наук. ред. Б. М. Головкін. Харків : Юрайт, 2021. 204 с.

6. Організаційно-правові основи участі СБ України в системі протидії організованій злочинності та корупції : монографія / Ю. Г. Гавдьо та ін.; за заг. ред. Г. В. Новицького. Київ : Нац. акад. СБ України, 2019. 170 с.

7. Філіппов С. О. Протидія транскордонній злочинності: глобальний контекст і реалії України : монографія. Одеса : Фенікс, 2019. 452 с.

8. Шейко К. В. Запобігання злочинам, що вчиняються у сфері виробництва і обігу алкогольних напоїв : монографія / наук. ред. Б. М. Головкін. Харків : Юрайт, 2021. 212 с.

Інтернет-ресурси:

1. Офіційний веб-портал Управління Організації Об'єднаних Націй з питань наркотиків і злочинності. URL: <https://www.unodc.org/>
2. Офіційний веб-портал Європолу. URL: <https://www.europol.europa.eu/>
3. Офіційний веб-портал Євростату. URL: <https://ec.europa.eu/eurostat>
4. Офіційний веб-портал Верховної Ради України. URL: <http://rada.gov.ua/>
5. Офіційний веб-портал Президента України. URL: <http://www.president.gov.ua>
6. Офіційний веб-портал Верховного Суду. URL: https://supreme.court.gov.ua/supreme/gromadyanam/perelik_sprav/
7. Офіційний веб-портал Конституційного Суду України. URL: <https://ccu.gov.ua/>
8. Офіційний веб-портал Вищого антикорупційного суду. URL: <https://hcac.court.gov.ua/hcac/>
9. Офіційний веб-портал Ради національної безпеки і оборони України. URL: <https://www.rnbo.gov.ua/>
10. Офіційний веб-портал Міністерства юстиції України. URL: <https://minjust.gov.ua/>
11. Офіційний веб-портал Міністерства внутрішніх справ України. URL: <https://mvs.gov.ua/>
12. Офіційний веб-портал Міністерства оборони України. URL: <https://www.mil.gov.ua/>
13. Офіційний веб-портал Міністерства закордонних справ України. URL: <https://mfa.gov.ua/>

14. Офіційний веб-портал Міністерства соціальної політики України. URL: <https://www.msp.gov.ua/>
15. Офіційний веб-портал Офісу Генерального прокурора. URL: <http://www.gp.gov.ua/>
16. Офіційний веб-портал Служби безпеки України: URL: <https://ssu.gov.ua/>
17. Офіційний веб-портал Державного бюро розслідувань. URL: <https://dbr.gov.ua/>
18. Офіційний веб-портал Національної поліції України. URL: <https://www.npu.gov.ua/>
19. Офіційний веб-портал Національного антикорупційного бюро України. URL: <https://nabu.gov.ua/>
20. Офіційний веб-портал Національного агентства з питань запобігання корупції. URL: <https://nazk.gov.ua/>
21. Офіційний веб-портал Агентства з розшуку та менеджменту активів. URL: <https://arma.gov.ua/>
22. Офіційний веб-портал Державної служби статистики України. URL: <https://www.ukrstat.gov.ua/>

СЕНМК

Стандартизований електронний навчально-методичний комплекс кафедри кримінально-правової політики. URL: <https://library.nlu.edu.ua/senmk/itemlist/category/118-kafedra-kriminalnogo-prava-2.html>

НЕІК

Навчальний електронний інформаційний комплекс «Кримінологія». URL: <https://neik.nlu.edu.ua/moodle/course/view.php?id=1150>